

FOLKE VIRKE

Februar - Marts - April 2021

#MeToo

www.folkevirke.dk

Antifeminisme – kampen om kroppene

3

Af Mikkel Thorup,
professor og idéhistoriker

Hovedløs kurtisering i evolutionær sammenhæng

10

Af Bjarne Klausen,
biolog og direktør i Odense Zoo

Strukturel sexism findes ikke i Danmark

5

Af Marianne Stidsen,
lektor, forfatter og debattør

FOLKEVIRKE

Social, kulturel og politisk oplysning

Udgivet af oplysningsbevægelsen
FOLKEVIRKE

Oplag: 1.200 . ISSN 0015-5845

**Deadline for næste nummer:
15. april 2021**

Bladet kan kun bestilles ved direkte henvendelse til:

Folkevirkes kontor

Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal
1153 København K
Tlf. 33 32 83 11
E-mail: folkevirke@folkevirke.dk
www.folkevirke.dk

Dette nummer koster i styksalg
kr. 60 + porto.

Særpris for klassesæt.

Bladabonnement kr. 210 + porto pr. år

Medlemskab kr. 400 pr. år

Beløbene kan indbetales på

Folkevirkes konto:

Reg.nr. 5301 . Kontonr. 0287753

Redaktion

Annemarie Balle (ansvarshavende)
Firkløvervej 1
2400 København NV
Tlf. 51 51 24 20

Forretningsudvalg

Formand: Annemarie Balle
Næstformand:
Jeanne Bau-Madsen
Kasserer: Tove Hinriksen
Ulla-Brita Gregersen
Karen Hallberg
Ulla Lunde Hansen
Mona Jensen
Tove Kristensen
Lene Lund
Britta Poulsen
Katina A. Rasmussen
Susanne Tarp

Tryk og layout

Aars Bogtryk & Offset, tlf. 98 62 17 11
E-mail: aarsbogtryk@aarsavis.dk
Layout: Louise Christensen
Genrefotos: www.colourbox.dk

FORENINGEN AF
DANSKE KULTUR-
TIDSSKRIFTER

#MeToo

Birgitte Possing skriver i sin bog »Argumenter imod Kvinder«: »Mandens fejl er hans egne, kvindens fejl er kønnets«.

#MeToo-debatten raser stadig med daglige beretninger om krænkelse, overgreb og både 10 og 20 år gamle oplevelser. Diskussionen er vigtig at tage, men bør foregå i en ordentlig tone og med vægtige argumenter.

I avisen læser vi, at mænd har besluttet, at de ikke vil ansætte kvindelige medarbejdere af frygt for at gøre noget forkert, at blive anklaget for at være krænkende. Mændene ved ikke, hvordan de skal navigere længere!

Direktøren i Zoo i Odense, Bjarne Klausen mener, at verden bliver et fattigere sted, hvis vi ikke må glædes over at give og modtage komplimenter. Enhver tilsigtet krænkelse er utiladelig, men hvor vil vores liv blive kedeligt, hvis vi ikke må spille det spil, der er blevet spillet i millioner af år, og som vi er bygget til at spille.

Professor Mikkel Thorup ser antifeminismen som et afgørende, eksistentielt problem, der truer selve vores samfund og civilisation.

Af ovenstående kan vi se, at det er alvorlige sager, vi taler om. Derfor skal vi tage diskussionen alvorligt.

Med dette nummer af »Folkevirke« har vi forsøgt at vise forskellige synsvinkler på debatten. Vi har bedt lige mange mænd og kvinder om at udtrykke deres mening. Vi har bedt nogle, der er kendt for offentligt at tilkendegive deres mening, ligesom vi har bedt skribenter, som ikke udtaler sig offentligt i debatten, om at skrive i »Folkevirke«.

Vi håber, at læserne af dette temanummer af kulturtidsskriftet »Folkevirke« følger sig oplyst, når de lægger bladet fra sig.

**Ulla Lunde Hansen,
Susanne Tarp og
Jeanne Bau-Madsen,
gæstereaktører**

INDHOLD

Antifeminisme – kampen om kroppene	3
Strukturel sexismen findes ikke i Danmark	5
Hovedløs kurtisering i evolutionær sammenhæng	10
Sex, magt og syndens uendelige monoton – eller #MeToo, offer og synder	12
Sæt næste generation fri for sexismen	15
Birgitte Possing og Folkevirke	16
Er der brug for en ombudsperson i en handicaporganisation?	17
Ordforklaringer	18
Boganmeldelse:	
Interessant analyse af dansk ligestillingspolitik	19
Spændende debat om stemmesedler	20
Arrangementskalender 2021	22
Folkevirkes landsmøde april 2021: Folkevirkedebatter og givende samvær	24

Antifeminisme

– kampen om kroppene

Af Mikkel Thorup,
professor og
idéhistoriker

Kampen om kønnet, seksualiteten og kroppen, striden om hvad de betyder, hvem der kan og skal tale på vegne af dem, hvad der er såvel kønnenes og kroppenes rette plads, er i centrum for en lang række debatter og konflikter i disse år.

Spændende og pinlige udsagn blander sig med nye teknologier og nye udtryk. Tingene går hurtigt i disse år. Og der foregår mange ting på samme tid.

Debatter, der tidligere blev holdt i lukkede kredse, cirkulerer nu øjeblikkeligt og globalt. Samtaler, man ikke har været med i, ord og udtryk man ikke har hørt før, kommer flyvende gennem luften. Det er svært ikke at blive lidt forpustet.

Vi har altid forhandlet krop, køn og seksualitet, men som med så mange andre ting, har også disse forhandlinger accelereret i de seneste år, nye stemmer er dukket op, gamle ting er blevet synlige på nye måder, utålmodigheder melder sig hos nogle, mens det samme føles som utidigheder hos andre.

Privilegier og naturligheder står for fald i disse år. Eller rettere: de bliver snakket om, problematiseret og ud-

fordret på andre og nye måder end hidtil. Som den spanske sociolog Manuel Castells gør opmærksom på, så er de nye bølger af feminisme anderledes end de tidligere, fordi de »går til roden af samfundet og til hjertet af, hvem vi er«.

Derfor er frygt manifesteret på nye måder, for nu handler det ikke længere om at »give« noget til dem, der forbliver reelt set underlegne i materiel og symbolsk forstand, men om et opgør med selve over-/underordnet-forestillinger og de praksisser, de betinges af og udtrykkes gennem. Der er tale om en form for tab, et tab af den magt, den fordel, det i sidste ende gav mange mænd, at de var mænd. For dem med lidt at tabe er

Feminismen er den sociale bevægelse, der mest aktivt arbejder for at skabe rammerne for, at kvinder kan bestemme over deres egen skæbne, egne valg, egen krop.

**Mikkel Thorup,
professor og
idéhistoriker**

det et stort tab. Det giver rum til nostalgi og vrede hos nogle såvel som lettelse og befrielse hos andre. Og det giver politisk og religiøs ammunition til dem, der ønsker at gribe eller beholde magten, som kan kanalisere en mandlig vrede imod en identificerbar gruppe, feministerne. I *Antifeminisme – kvindehad i lighedens tidsalder* (Antipyrene 2020) analyserer jeg et udsnit af debatten, nemlig den del, der 1) ser udviklingen i retning af friere eller mere flydende køns- og seksualitetsnormer som et problem, 2) som et afgørende, eksistentielt problem, der truer selve vores samfund og civilisation, og 3) som giver feminister hovedansvaret for denne angiveligt katastrofale udvikling.

Antifeminisme er den hårde ende af vores aktuelle køns- og seksualitetsdiskussion. Den genbruger ofte en række fornedrende beskrivelser af kvinder, men vigtigst er det, at

den zoomer ind på feministen som den hovedansvarlige for samfundets, familiens, mandens, nationens deroute.

Bag antifeminismen ligger kvindehadets frygt for den selvstændige kvinde, frygten for en kvinde, der kan lykkes uden manden, der kan klare sig uden manden, kvinden som sin egen aktør. Kun den kvinde, der er afhængig af en mand; kun den kvinde, hvis indsats kan afledes af en mands; kun den kvinde, der signalerer sin underlegenhed eller afhængighed, kan accepteres som en rigtig kvinde. Feministen er den, der mest tydeligt og højlydt ikke accepterer afhængighed af manden som sin naturlige bestemmelse.

Feminismen er den sociale bevægelse, der mest aktivt arbejder for at skabe rammerne for, at kvinder kan bestemme over deres egen skæbne, egne valg, egen krop. Og derfor mobiliseres der i disse år en massiv

vrede, en decideret antifeminisme. Det foregår i diverse internetmiljøer, en række af de seneste års højre-ekstremistiske terrorangreb, som bl.a. det i Christchurch, New Zealand, er inspireret af antifeminisme, og det bliver i stigende grad et afgørende politikpunkt hos nationalpopulistiske bevægelser og partier, som man ser det i Rusland, Polen, Ungarn, Tyrkiet, Brasilien og under Trump, der udpeger feministen (og den homoseksuelle) til de afgørende civilisationsødelæggende kræfter.

Aktuelt pågår der en global kamp. Den går ikke mellem mænd og kvinder, ikke mellem feminister og resten, men basalt set mellem dem, der kæmper for at udvide kvinders og alle andres ret til at bestemme over egen krop og seksualitet og dem, der via angreb på feminismen og det, de kalder »gender-ideologi«, ønsker at begrænse denne ret.

Strukturel *sexisme* findes ikke i Danmark

Af Marianne Stidsen, lektor, forfatter og debattør

Skal man tage sexisme og kønsdiskrimination alvorligt? Ja, det skal man. Skal man lade være med at lyve om, hvordan virkeligheden ser ud for at få sine politiske agendaer igennem? Ja, det skal man. Lever en bevægelse som #MeToo op til det sidste? Nej, det gør den ikke. Og det er det helt store problem ved den.

#MeToo har taget en på alle måder hæderlig kamp på sig. Men den ender alligevel med at blive uhæderlig, fordi den forsøger at tegne et billede af virkeligheden, som simpelthen ikke passer, fordi det, bevægelsen dybest set handler om, er på totalitær vis at gøre radikalfeminismen til en ny form for statsideologi. Dermed bliver også bevægelsen som sådan uhæderlig, idet den opfinder scenarier, som ikke findes. Sådan lyder påstanden i dette indlæg.

Hvor er det helt præcist, at filmen knækker for #MeToo-aktivisterne? Det er, når de forsøger at få os til at tro, at sexisme og kønsundertrykkelse i vores frigjorte og civiliserede nutidige verden ikke kun er enkeltstående tilfælde – og selvfølgelig dybt forkastelige som sådanne – men et decideret strukturelt, eller

endog systemisk, problem. Eller, som det hedder med et ofte benyttet udtryk: »Der har i årtier hersket en rådden kultur«.

Lad mig give to konkrete eksempler på, hvordan det kører af sporet for nutidens kønsforkæmpere, når det gælder om at beskrive, hvordan tingene i virkeligheden er. De er samtidig en illustration af, hvordan tilsyneladende hardcore statistikker og faktuelle tal kan manipuleres og bruges til at bevise, at noget, der ikke er der, alligevel er der.

Problematiske konklusion

Den 24. oktober skrev en forsker ved Aarhus Universitet et indlæg i Politiken, hvori hun spurgte: »Kan man bekæmpe sexisme på en arbejdsplads, hvor ligestilling ikke ses som et problem overhovedet?«

Baggrunden for spørgsmålet var en undersøgelse, hun selv i 2018 havde været med til at lave om, hvor indstillede de ansatte på et udvalgt

dansk universitet reelt var på at understøtte ligestilling og ligestillings tiltag i deres organisation.

Universitetsledelsen havde udtrykt, at den gerne ville fremme ligestilling, og det var derfor relevant, ifølge Lea Skewes og hendes to kollegaer, at tage temperaturen på den modstand, som ligestillingstiltag ville blive mødt med, hvis de blev sat i værk på universitetet. Ca. 1.500 ud af de i alt 15.493 ansatte (hvilket sandsynliggør, at det må være Københavns Universitet) valgte at besvare spørgeskemaet.

Desværre, lyder Lea Skewes' konklusion, dokumenterede undersøgelsen, at den gennemsnitlige universitetsansatte havde »moderne sexistiske holdninger«. Hvorfor?

Jo, fordi »den gennemsnitlige ansatte på det undersøgte universitet ikke så nogle tegn på manglende ligestilling i hverdagen, og at de ville være fjendtligt indstillede over for ligestillingstiltag i organisationen«.

#MeToo har taget en på alle måder hæderlig kamp på sig. Men den ender alligevel med at blive uhæderlig, fordi den forsøger at tegne et billede af virkeligheden, som simpelthen ikke passer, fordi det, bevægelsen dybest set handler om, er på totalitær vis at gøre radikalfeminismen til en ny form for statsideologi

**Marianne Stidsen,
lektor, forfatter og debattør**

Resultaterne af undersøgelsen, slutter forskeren sin Politiken-kommentar af med at skrive, viser helt overordnet, at alle dem med moderne, sexistiske holdninger er fint tilfredse med den nuværende ligestillingspolitik eller manglen på samme. Der er ingen grund til at gøre mere, lader til at være opfattelsen.

»Vores undersøgelse dokumenterer, at det udvalgte, danske universitet har store udfordringer foran sig, hvis ledelsen ønsker at komme moderne, sexistiske holdninger til livs i organisationen. Omtrent halvdelen af de ansatte synes ikke, at der er ligestillingsudfordringer, man bør forholde sig til, og denne gruppe har heller ingen motivation for at handle på ligestillingstiltagene. Den første og måske største udfordring for at komme sexismen til livs vil derfor være at arbejde med at ændre den sexistiske kultur i hele organisationen«. Enhver med et blot nogenlunde ret og rimeligt forhold til virkeligheden, herunder universitetsvirkeligheden, og de mennesker, der bebor den, ville sige det stik modsatte: At den

foreliggende undersøgelse på alle leder og kanter havde vist, at der faktisk ikke var noget generelt eller strukturelt sexistisk problem i universitetsverdenen i dag – uden dermed sagt, at der ikke stadig kan forekomme enkeltstående problemer. Det er også, kan man forestille sig, den indvending undersøgelsen (forhåbentlig) er blevet mødt med, i det omfang den da er blevet præsenteret i miljøer, hvor klassiske forskningsmæssige dyder og standarder – så som objektivitet, upartiskhed, fair brug af kilder og data osv. – stadig dyrkes.

Men efter forskningsprojektets færdiggørelse er der åbenbart kommet nogle tal på bordet, som dokumenterer, at der faktisk er den strukturelle sexismen i universitetsverdenen, som Skewer og Co.s undersøgelse havde vredet og vendt tallene for at bevise, at der var. Men som undersøgelsen jo klart nok viste, at der ikke var.

Som belæg for, at der så alligevel er sexismen til stede, henviser forskeren derfor til nogle nye tal.

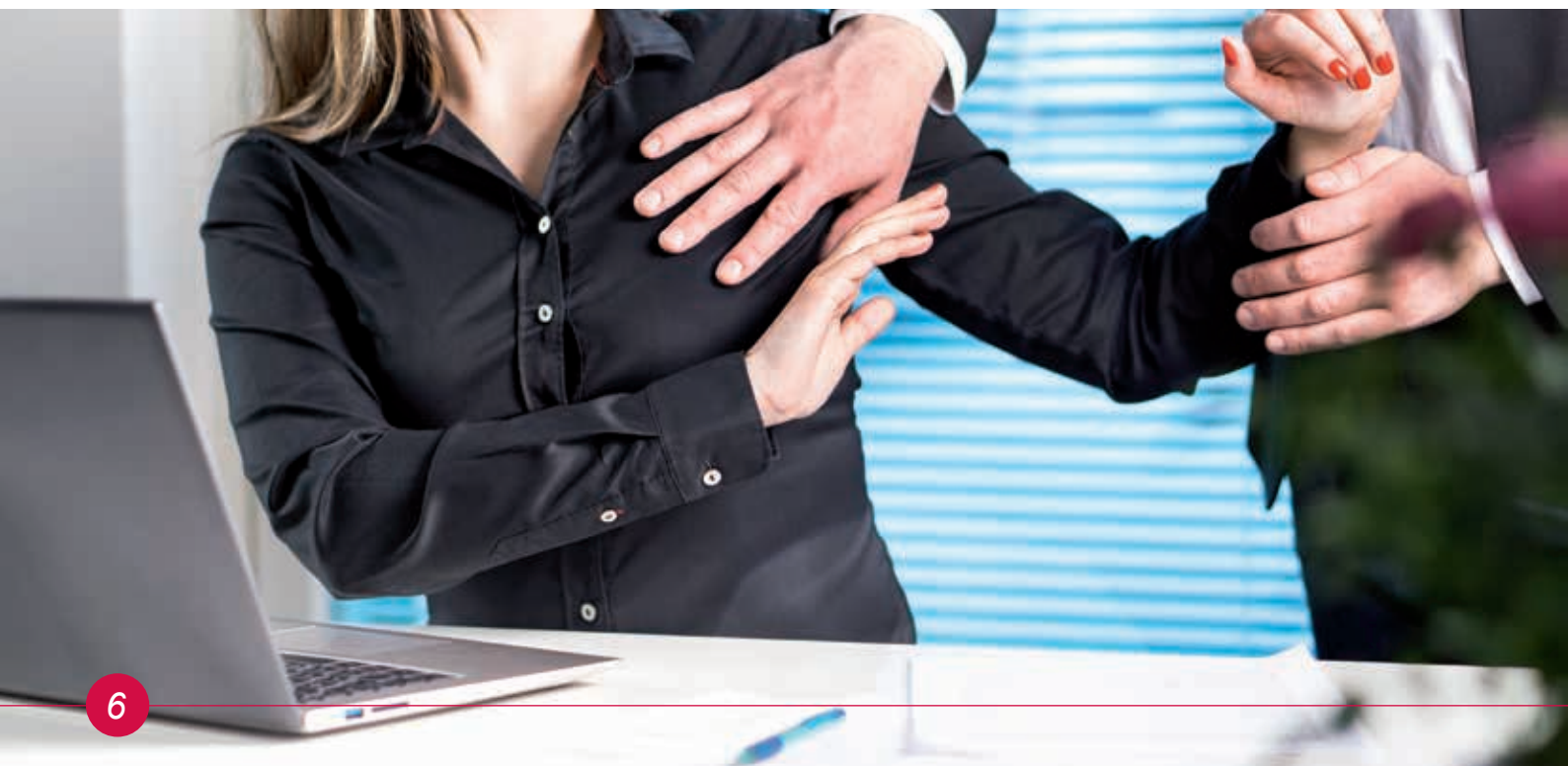
Omkring 700 kvinder skrev således i begyndelsen af oktober i år under på, at sexismen plager den danske forskningsverden. Efterfølgende udtrykte mange overraskelse over, at den slags kunne finde sted på de danske universiteter.

Hvor valid er så egentlig denne dokumentation, der skal levere hard evidence for, at der er et presserende, strukturelt problem med sexismen i den danske universitetsverden? Og at Skewer og Co.'s mærkelige udlægning af tallene fra deres egen undersøgelse ikke var så mærkelig endda?

Ikke særlig valid, viser det sig.

Problematiske underskriftsindsamling

Da jeg selv er universitetsansat – som lektor på Københavns Universitet – har jeg haft rig lejlighed til at kigge denne underskriftsindsamling efter i sømmene, eftersom jeg modtog indkaldelsen til den gennem min tillidsmand, som åbenbart var blevet pålagt af initiativtagerne at rundsende den på mit institut.

Oplægget lød sådan her:

»I den akademiske verden er vi mange, der har oplevet – og stadig oplever – grænseoverskridende, krænkende, sexistisk adfærd fra andre, der ofte er placeret højere oppe i det akademiske hierarki. Som i andre sektorer har der tidligere hersket tavshed om disse oplevelser, men nu er det på tide at udfordre tabuiseringen, udfolde omfanget af den sexistiske adfærd og bidrage til den verserende offentlige diskussion af sexismen – i den akademiske verden, som i resten af samfundet«.

Af denne grund, fremgår det videre, har de derfor startet en underskriftindsamling, som har til formål at synliggøre omfanget af og problemerne med sexistisk adfærd på de danske universiteter. De håber, modtageren af mailen, dvs. andre universitetsansatte, vil være med til at synliggøre sexismeproblemet i den akademiske verden ved at bidrage til underskriftindsamlingen med konkrete eksempler eller blot med underskrift på, at man har oplevet på egen krop eller været vidende om sexistisk adfærd mod andre i den akademiske verden.

»Så hvis du har oplevet noget – mod andre eller mod dig selv – kan du bidrage til at synliggøre problemstillingen ved at: a) give konkrete, men anonyme eksempler (se foreløbige eksempler nedenfor), og/eller b) skrive under på, at du selv har oplevet sexistisk adfærd mod andre eller mod dig selv«.

Enhver kan forhåbentlig høre, hvor lidt valid en sådan type underskriftindsamling er, der skråsikkert forudsætter eksistensen af det, under-

skriftindsamlingen skulle sandsynliggøre. Hvor man desuden nærmest presser folk til at skrive under og indberette »historier«, som det hedder, for at tingene kan gå op. Uanset om det er noget, man selv har oplevet, eller ej. Og inden for et register, som er så bredt og diffust, at stort set alt kan rummes inden for det – om det så er race eller handicap. I og med at underskriftindsamlerne bekender sig til den såkaldte »interseksionalistiske« teori, hvor alle identitetsforskelle tælles med i undertrykkelses- og diskriminationsregnskabet. Til overmål slutter indkaldelsen med 22 detaljerede, udmalede eksempler på, hvordan den slags »historier« kan se ud. Så skulle enhver ligesom være opmuntret og klædt på til at gå i gang (jævnfør tilføjelsen til punkt a).

Ethvert blot nogenlunde fornuftigt og anstændigt tænkende menneske – mand som kvinde – kan vel høre, hvor vanvittigt det er. Altså først at lave en undersøgelse, som betragtet ud fra alle rimelige kriterier viser, at der ikke er nogen udbredt sexismen på de danske universiteter – fordi man selvfølgelig må formode, at dem, der ikke har svaret, næppe kan mene, der er noget større problem, og at dem, der har svaret klokkerent nej på spørgsmålet, har gjort det, ikke fordi de er skabssexister, men fordi de rent faktisk ikke mener, der er noget problem. Og dernæst forsøge at gøre den mere valid ved at henvise til en anden lige så uvalid statistik. Som man for øvrigt selv har bidraget til at skrue op med sin underskrift. Ja, man kunne næsten – hvis ikke det lød for utroligt – fristes til at tænke,

at der var koordineret nøje mellem forskere, ledere (fx på det pågældende universitet, hvor den første »undersøgelse« er foretaget) samt andre med aktivistiske interesser, sådan at alle kan henvise til hinanden som belæg for de urigtige påstande. Og på den måde på illegitim, fordækt vis få deres dagsorden, nemlig den radikalfeministiske revolution, lempet igennem.

Nej til skjulte dagsordner

Det konkrete offer for sexismen skal have de bedst tænkelige muligheder for at indberette sin sag og få den behandlet seriøst. Og dersom den konkrete, formelle, uvildige undersøgelse viser, at der er noget om snakken, skal den anklagede sanktioneres på behørig vis. Det siger sig selv. Sådan har det da også været i mange, mange år. Selvom ethvert system selvfølgelig altid kan forbedres. Hvilket det også hele tiden bliver – herunder på min egen arbejdsplads, Københavns Universitet.

Men ligesom der i vores del af verden ikke findes strukturel racisme – eller hverdagsracisme, som det også kaldes – findes der altså heller ikke strukturel sexismen eller hverdagssexismen. Som mine to eksempler tydeligt viser. Den eneste måde, hvorpå man kan påstå noget sådant, er ved at lyve om virkeligheden. Og ved at lade den ene uvalide undersøgelse henvise til den anden uvalide undersøgelse. Det går bare ikke. Som enhver forhåbentlig kan se. Topmålet inden for denne praksis blev nået, da KVINFO's direktør Henriette Laursen i Jyllands-Posten den 24. januar direkte gik ud og op-

Hvorfor dette ihærdige forsøg på at manipulere med virkeligheden og forskellige såkaldt videnskabelige dataindsamlinger om den? Det er, som jeg også har forklaret ved andre lejligheder, fordi der i øjeblikket kører en magtkamp i ikke bare det danske, men også mange andre vestlige demokratier. Næmlig en kamp om, hvorvidt de skal fortsætte med at være frie demokratier. Eller om de snarere skal blive til nye totalitære stater med statsfeminismen som den altgennemsyrende ideologi.

Marianne Stidsen, lektor, forfatter og debattør

fordrede lederne på arbejdspladserne til 1) at forudsætte det, som sexismeuundersøgelserne eventuelt skulle vise, nemlig at der var en sexistisk kultur på stedet, og 2) omformulere det traditionelle APV-spørgsmål, om medarbejderen havde været udsat for seksuel chikane, et spørgsmål kun få normalt svarer ja på, til noget, der kunne give flere positive svar. Så kan det vist ikke blive mere manipuleret.

Hvorfor så alt dette fiksfakseri?

Hvorfor dette ihærdige forsøg på at manipulere med virkeligheden og forskellige såkaldt videnskabelige dataindsamlinger om den? Det er, som jeg også har forklaret ved andre lejligheder, fordi der i øjeblikket kører en magtkamp i ikke bare det danske, men også mange andre vestlige demokratier. Næmlig en kamp om, hvorvidt de skal fortsætte med at være frie demokratier. Eller om de snarere skal blive til

nye totalitære stater med statsfeminismen som den altgennemsyrende ideologi.

Pres mod bærende institutioner

Mange tænker, at coronaen er det farligste i verden i vores tid. Men de tager fejl. For coronaen er der ved at være styr på, og snart vil vi alle være vaccineret mod den. Det pres mod det borgerligt-liberale demokrati og dets bærende institutioner, som vi generelt oplever fra den yderste venstrekant i øjeblikket, herunder #MeToo, er der derimod næsten ingen, der tager alvorligt. Det har fået lov til at marchere igennem alle institutioner og igennem statsapparatet på en måde, ingen anden ekstremistisk ideologi siden 2. Verdenskrig har fået lov til.

Det nyeste eksempel er sagen om den kendte tv-vært Jes Dorph-Petersen, der blev fyret fra TV2/Nordisk Film på grund af beskyld-

ninger om sexchikane for næsten 20 år siden, beskyldninger han, endog bakket op af et vidne, har afvist. Først forsøgte TV2's indholds- direktør Lotte Lindegaard – der for nylig overtog også nyhedsområdet efter den degraderede Mikkel Hertz, som blev beskyldt for at obstruere #MeToo i forbindelse med underskriftindsamlingen til fordel for tv- profilen Sofie Linde – at mørklægge sagen ved at indgå en tavsheds- klausul med Jes Dorph, ligesom man havde gjort med kollegaen Jens Gaardbo kort forinden. Det afslog studieværten. I stedet gik han den 6. januar ud og fremlagde hele historien i Politiken – idet han dog, hvad man godt kan undre sig over, insisterede på at beskytte de to kvinder, der havde anmeldt ham.

Siden har Lotte Lindegaard, kraftigt sekunderet af eksempelvis den fremtrædende kommunikationsekspert og #MeToo-aktivist Anna Thygesen, i diverse interviews forklaret sig med, at 200 ansatte (ud af knap 1.500) havde krævet en uvildig, eksternt advokatundersøgelse af sexismeproblemet på TV2, hvilket man ikke kunne sidde overhørigt. Det havde så ført til samarbejdet med advokaten Yvonne Frederiksen fra bureauet Norrbom Vinding, der hævdes at være eksperter i undersøgelsen af #MeToo-sager.

Og hvad ved vi så om denne relation?

Vi ved, at TV2's kvindelige HR-chef Lene Solberg har siddet med ved, formoder man, samtlige »afhø-

ringer«, der har fundet sted, og som foreløbig har resulteret i fem afskedigelser. I hvert fald har hun siddet med ved Jes Dorph-udspørgningen, hvad der sandsynliggør, at hun også må have siddet med ved alle de andre.

Hvad ved vi mere?

Vi ved, at Lotte Lindegaard, det har hun selv fortalt, har været meget optaget af at handle i forlængelse af #MeToo – præcis lige som rektoren og, endnu mere, prorektoren på Københavns Universitet, der danner let gennemskuelig baggrund for den tidligere beskrevne Skewes-undersøgelse, har det. Så optaget, at hun har måttet grave hele 20 år tilbage i historien for at finde noget, der så sandsynligvis viste sig ikke

engang at være smuds. Hvilket endnu engang peger på, at der ikke er noget strukturelt sexistisk problem som sådan i dagens Danmark. Den dag nogen opfinder en vaccine mod dette revolutionære, uciviliserede og udemokratiske uvæsen, der minder svært om kupmageri, synes jeg, man igen kan begynde at se lidt lyst på fremtiden. For da er vi ikke bare immune over for fysisk, men også over for ideologisk ødelæggelse.

Indtil da må vi leve med magiske udsagn fra ideologer som Lotte Lindegaard, der har begrundet fyringerne i TV2 på baggrund af årtier gamle tvivlsomme anklager med, at »sexismen sidder i væggene«.

Hvem sagde søgt?

Marianne Stidsen: #MeToo har fået lov til at marchere igennem alle institutioner og igennem statsapparatet på en måde, ingen anden ekstremistisk ideologi siden 2. Verdenskrig har fået lov til. Nyeste eksempel er sagen om den kendte tv-vært Jes Dorph-Petersen.

Hovedløs kurtisering i *evolutionær* sammenhæng

Af Bjarne Klausen,
biolog og direktør
i Odense Zoo

I sammenhæng med den intensive debat om sexismen, er det relevant at bringe vores biologiske arv på banen. Kurtiseringen er en vigtig del af alle dyrearters forplantning, og mange individer, på tværs af arter, prøver forgæves at tiltuske sig en mulig partners opmærksomhed. Og her bliver brugt alle kneb.

Kurtisering blandt dyr er en kompliceret affære. Der er eksempler på noget, der minder mest om voldtægt, og der er eksempler på smukke (i vores øjne) kurtiseringsdanser, hvor parret langsomt men sikkert indleder køns(j)agten. Hos knæleren (insekt) er der en særdeles stor risiko for at blive ædt, når man er han. Undersøgelser har vist, at risikoen for at blive spist stort set er lig med nul, hvis hunnen er mæt.

Hvorimod, hvis hun er sulten, så bliver han næsten altid ædt. Heldigvis er hanknæleren i stand til at gennemføre parring alligevel. Ofte angriber hanknæleren hovedet på hannen først, og hurtigt spiser hun et nervebundet lige under spiserøret, der hæmmer parringsbevægelser og sideværts bevægelser. Det betyder, at selvom hannen mister hovedet, inden han er på plads, så kan

han finde den rigtige placering og gennemføre en parring, mens han bliver ædt. En så ekstrem tilpasning kan kun finde sted, hvis det evolutionært giver mening. Her får en sulten hun energi til at producere masser af æg og dermed sikre arten.

Fra sur til kælen hunløve

Er det så anderledes hos pattedyr? En af de mest markante effekter af brunst, som jeg oplever i Odense Zoo, er løvernes brunst. Faktisk udspiller der sig lige nu lidt af et skuespil blandt vores tre løver i anlægget. De to hunner er født i haven, mens hannen kommer fra Givskud Zoo. Da vi satte dem sammen, var de alle helt unge og usikre.

Hunnerne kendte selvfølgelig hinanden, og det har fra starten af været to mod en. I sidste uge kom en af hunnerne i brunst. Adfærden ændrer sig 180 grader. Fra at være en sur hunløve, så bliver hun den mest kæle, indladende og smigrende hunløve, man kan forestille sig. I vores anlæg skete der så det sjove, at hanløven selvfølgelig, hvis vi lige lægger vores forståelsesbillede ind over, ikke kunne begribe, hvad der var gang i. Pludselig kommer en af »striglerne« hen og indynder sig. Han vidste ikke, hvad han skulle gøre. Efter lidt tid finder han dog sine indre drifter frem og får begyndt parring, først på ryggen af hunnen, men senere fandt han dog ud af det. Den hun, der ikke er kommet i

brunst, er tilsvarende forvirret og forstår tydeligvis ikke, hvad der foregår. Hormoner er med andre ord et helt fantastisk molekyle, som påvirker og forandrer adfærd som intet andet. Vi kender det jo selv fra vores teenagere, som ikke nødvendigvis selv er klar over, at deres hjerne virker som om, den er under fuld ombygning.

Lagrede adfærdsmønstre

Fordi vi tidligere var afhængige af hinanden i langt højere grad end i dag, så var kurtiseringen meget væsentlig. Den skulle sikre, at de to, der fandt sammen, havde den højeste sandsynlighed for at supplere hinanden på forskellige kompetencer, der sikrer overlevelse for dem selv, men i særdeleshed for deres børn. Mange af vores adfærdsmønstre er udviklet for mange år siden, og når vi snakker evolution, er 10.000 år ikke lang tid. Man skal huske på, at stenalderen sluttede for et øjeblik siden (ca. 4.000 år). De adfærdsmønstre, der var afgørende for overlevelse dengang og som formede vores adfærd og reaktionsmønstre, bruger vi stadig. Det er i høj grad de samme signaler, vi sender, det er samme måde, vi reagerer på, og de samme interpersonelle forventninger, som for 4.000 år siden.

Uanset hvilken art der er tale om, så skal en af parterne i en evt. kurtisering tage det første skridt. Hvor stort det første skridt er, er afhæn-

Enhver tilsigtet krænkelse er utilladelig, men hvor vil vores liv blive kedeligt, hvis vi ikke må spille det spil, der er blevet spillet i millioner af år, og som vi er bygget til at spille.

**Bjarne Klausen,
biolog og direktør i Odense Zoo**

gig af, hvilken art der er tale om. Men der er ingen tvivl om, at det næste skridt er afhængig af partnerens respons på det første skridt. Og her skal initiativtageren være særdeles opmærksom. Hvis han/hun læser forkert, så kan det ende i, at

man bliver spist med uforrettet sag, eller får et slag over fingrene.

Ingen tvivl om, at en hånd på et lår eller på en bagdel er for stort et skridt uden foregående positiv signaludveksling. Enhver kurtisering er forbundet med stor usikkerhed.

Læser man nu signalerne rigtigt? Tør man gå videre?

Men man skal ikke være bange for at gå videre, hvis der kommer positive tilkendegivelser. Til gengæld skal man holde grabberne for sig selv, hvis det modsatte er tilfældet.

På ethvert kontor, på enhver arbejdsplads bliver der kurtiseret i det skjulte. Mennesker er heldigvis forskellige. Hurra for det. Men verden bliver et fattigere sted, hvis vi ikke må glædes over at give og modtage komplimenter.

Enhver tilsigtet krænkelse er utilladelig, men hvor vil vores liv blive kedeligt, hvis vi ikke må spille det spil, der er blevet spillet i millioner af år, og som vi er bygget til at spille. Misforståelser og fejlopfattelser i det spil vil uvægerligt opstå, og heldigvis ryddes de fleste af vejen med det samme, men fortsæt for guds skyld med at spille, kurtisere, flirte eller hvad vi nu vil kalde det.

Debatten om sexismen er vigtig, men lad os for vores egen og for hele artens skyld ikke falde i den modsatte grøft.

Sex, magt og syndens uendelige monotoni – eller #MeToo, offer og synder

Af Kim Reinhard,
pensioneret
overlærer

Jeg læste for en del år siden en videnskabelig artikel, der handlede om voldtægt. På baggrund af mange interviews med både forbrydere og ofre var en af konklusionerne, at voldtægt sjældent havde noget med sex at gøre, det handlede om magt: Sølle mænd der på baggrund af mange nederlag følte deres liv var kaos. Med voldtægten fik de en oplevelse, de styrede. Hvis kvinden viste sig uimodtagelig for hans psykiske vold, mislykkedes voldtægten ofte.

I #MeToo debatten nævnes sex og magt ofte. Jeg tror, man må starte med magt, hvis man skal have fat i ondets rod: Mennesket har altid troet, at magt kunne give én fordele i livet. Hvis man har tilstrækkelig med magt, kan det give én fripas til at tilrane sig materielle ting, agtelse og erotiske trofæer til sig.

Men det er kun det øverste lag: Mange mænd (ikke alle) foretrækker at være sammen med mænd (selv om de er i et parforhold), fordi kvinder gør dem usikre og bange, de føler sig underlegne med dem følelsesmæssigt. Hvis de har magt over kvinder, f.eks. karrieremæssigt, socialt eller økonomisk, reducerer de kvinden til noget, man kan

styre følelsesmæssigt og erotisk. I nogle tilfælde udarter dette i den grad, at manden ydmyger kvinden, især hvis han ikke selv er opmærksom på disse mekanismer. Hvordan får vi »repareret« disse problemer, måske ved at få disse problemstillinger ind i debatten?

Lad os nu vende os mod den gamle sandhed: »Magt korrumpere«.

Hvad betyder denne sætning egentlig? Jo, hvis man har tilstrækkelig meget magt, behøver man ikke skjule sine egoistiske tilbøjeligheder, men kan lade dem få frit løb. I historiens løb har man kaldt en sådan person for en synder. Og han/hun optræder i hele menneskehedens historie igen og igen: Syndens uendelige monotoni. At være offer for synden er, som #MeToo bevægelsen har påpeget igen og igen, ubehageligt, krænkende, ødelæggende... Hvordan ændrer man dette mønster? At true med skærsild og helvedes flammer har nok ikke den store virkning længere. Men i et moderne demokratisk samfund har man måske mulighed for at splitte magt op (så den ikke koncentrerer sig for meget hos for få), at have kontrolorganer, som de mennesker, der får uddelegeret magt, skal stå til regnskab overfor? Det er måske netop det, der er ethvert samfunds største pligt: At beskytte sine medborgeres liv mod dyriske egoisters hærgen?

Hvorfor er det så ikke helt lykkedes på trods af, at det siden Luthers tid

har været en af grundpillerne i samfundsopfattelsen i vores del af verden? Det hænger sammen med balancen mellem samfund og individ: Selvom samfundet evt. fungerer perfekt, vil det ikke være nok, hvis den enkelte ikke har en anvendelig moral: Det betyder, at man er villig til at forsvare sit medmenneske, når det udsættes for krænkelser, selvom det evt. vil medføre, at man selv mister status, økonomi osv. Det, at få fyret en magtfuld person, får ikke løst problemet, men der er ingen vej udenom: Samfundet og hver enkelt må kontinuerligt ind i kampen for kun, når den mest udsatte person føler sig sikker, er samfundet sikkert: Kærlighedens uendelige tålmodighed!

Krænkelser og ligestilling

Ud fra ovenstående får man det indtryk, at det kun er mænd, der er synderne!? Det er dog en forenkling. I takt med at flere og flere kvinder får overordnede stillinger og mere magt, vil vi se flere og flere krænkelser udført af kvinder.

Ligestillingen er allerede her i fuld gang: For nogle år siden var jeg ansat på en arbejdsplads, hvor der var en stor overvægt af kvinder. Ved julefrokoster og andre fester blev jeg ofte kontaktet af kvinder, der kom med ligefremme, erotiske forslag. Når jeg høfligt afslog disse tilbud, blev flere af kvinderne så rasende, at de slog løs på mig, så jeg dagen efter havde blå mærker op og ned ad armene. Under en arbejdspladsundersøgelse blev der spurgt, om vi havde været udsat for sexchikane. Da vores leder fortalte os, at tre personer havde svaret bekræftende på spørgsmålet om

...Ud fra ovenstående får man det indtryk, at det kun er mænd, der er synderne!? Det er dog en forenkling. I takt med at flere og flere kvinder får overordnede stillinger og mere magt, vil vi se flere og flere krænkelser udført af kvinder.

**Kim Reinhard,
pensioneret
overlærer**

sexchikane, rejste der sig et rama-skrig med krav om fyringer m.m. Da han tilføjede, at alle tre var mænd, blev skrig afløst af latter: »Hvem er de tre skvat?« Da jeg som den eneste stod frem, fik jeg tilnavnet »Vat-pik«. En kvinde stoppede mig endda og udtalte følgende visdomsord: »Hvis en kvinde byder sig til, har du da bare at stille op, skvatmås!« Jeg blev så vred over den behandling, at jeg gik af som tillidsmand. Så – #MeToo!

Et andet aspekt, der handler om magt og sex med kvinder som hovedpersoner, er helt overset i debatten: Når kønne kvinder med en aggressiv, erotisk udstråling tilkæmper sig fordele i forhold til deres medsøstre og -brødre, handler det igen ikke om sex, men om at bruge erotik

som et våben i et magtspil. De gange, jeg har overværet det i mine mange år på arbejdsmarkedet, har det efterladt mig med en dårlig smag i munden: Taberen i dette magtspil bliver kunden, der ikke kommer i kontakt med den mest kvalificerede medarbejder, den dygtige medarbejder, der ser sig overhalet af »sexbomben«, lederen der udstiller sin inkompetence og mister respekt og ikke mindst »sexbomben«, der reducerer sig selv til magtmisbruger. Dette misbrug af magt er dybt krænkende. Desværre er dette heller ikke noget nyt, men noget, der har foregået til alle tider: Syndens uendelige monoton!

Nu til spørgsmålet om alkohol: Hvis en person under indtagelse af alkohol mister de filtre, han/hun har fået indbygget af samfund/forældre og optræder krænkende overfor andre, kan det måske undskyldes en enkelt gang, men hvis han/hun fortsætter denne adfærd (efter han/hun er blevet gjort opmærksom på problemet), burde ingen undskyldning længere være nok.

Et sidste afsnit bør handle om, hvordan selve debatten er forløbet: Mange er kommet frem med ubehagelige beretninger (ofte i anonym form), hvor magt, sex og forbrydelser er blevet fremlagt i en stor forvirret malstrøm. Selv om anonymiteten er forståelig, når man ser,

hvad de, der har stået åbent frem, er blevet udsat for, så rejser det også visse problemer: Hvor er f.eks. de uskyldigt anklagedes retssikkerhed? Det betyder dog ikke for mig, at det skal stoppe debatten. For mange af de beretninger, vi har hørt, er så enslydende, at det er påfaldende: Sex og magt blandet sammen i en kvalmende cocktail. Men i stedet for at hoppe ned i enkeltsagerne fra fortiden, vil jeg foretrække at vende blikket fremad for at prøve på at få en debat i gang om, hvordan vi kan ændre en syg kultur.

#MeToo og prostitution

Desværre er de fleste beretninger om krænkelser og misbrug kommet fra veluddannede middelklassekvinder. Jeg plæderer ikke for, at vi skal ignorere eller så mistro om disse

vidnesbyrd, men vil personligt foretrække at vende blikket mod en anden gruppe kvinder, der er blevet helt glemt i debatten: De prostituerede. Kvinder, der er i knibe, forfalder til at løse deres problemer med prostitution. Hvad man skal mene om mænd, der benytter sig af nødlidende kvinder til at få sex, er igen en årtusind gammel diskussion.

Men et er sikkert, mænd bruger penge som magtmiddel til at få sex, som kvinden ingen lyst har til! Hvad værre er, så følger der ofte vold, ydmygelser, perversion, voldtægt og død i kølvandet på prostitution. Helt i bunden af prostitutionsmiljøet findes ofte afrikanske kvinder, der er ofre for menneskehandel. De er helt uden rettigheder (deres papirer er taget fra dem), og de fastholdes

med tvang og vold som slaver af forbrydere. Politikere og politikerer til situationen, men har næsten intet gjort ved problemet, som foregår få hundrede meter fra politistation, rådhus og Folketinget!! Og jeg spørger mig selv: »Hvor er deres medsøstre i denne debat?« For der er trods alt en gradforskkel på at blive slikket i øret og at blive snittet over hele kroppen med kniv efter endt luderforretning? I det hele taget forekommer det mig, at jo mere udsatte kvinder er socialt og personligt, jo grovere bliver overgrebene mod dem. Ud fra den præmis synes jeg, at debatten skal fortsætte. Misforstå mig ikke: Jeg synes, at debatten indtil nu har været vigtig og givende, men nu er det på tide, at de, der ingen røst har, kommer til orde!

Samtykkelov

Et enigt Folketing har den 17. december 2020 vedtaget ny lovgivning, der indfører en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse.

Samtidig lancerer regeringen en række tiltag, der forbedrer forholdene for voldtægts ofre og skal forebygge voldtægt.

Således styrkes med den netop indgåede flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 arbejdet med og hjælpen til ofre for voldtægt mv., så det sikres, at politiet og anklagemyndigheden møder ofrene med forståelse for de traumereaktioner, som overgrebene medfører.

Sæt *næste generation* fri for sexismen

Foto: Steen Brogaard

Af Lotte Rod,
folketingsmedlem
for Radikale Venstre

Kommende generationer af piger og drenge skal kunne gå ind i politik uden at blive taget på. Faktisk skal alle unge kunne få deres første jobs, uden at de pludselig bliver fanget i en træls situation med en chef. Det er den kulturændring, vi skal skabe. Sexismedebatten har fyldt meget i år, og jeg håber, vi sammen kan bruge den til at skabe kulturændringen.

Da jeg sagde fra over for sexismen i mit eget parti, blev jeg mødt med mange vrede kommentarer. Især fra mine forældres generation: Jeg kunne da bare have sagt nej! Var det nu virkelig så slemt! Må man nu ikke have det sjovt mere! Måske har du selv tænkt din del?

Derfor vil jeg gerne benytte chancen for at sige noget vigtigt:

Det handler om magt. Jeg sagde fra, og jeg mistede magt ved at sige fra. I politik ligger magten i at være tæt på dem, der har magten. Hvis man trækker sig eller går tidligt i seng, fordi man ikke vil tages på, så mister man magt. Det er sådan mange kvinder (og også nogle mænd) har håndteret sexismen i årevis. Det skal være slut nu. Det skal være slut med, at man

er nødt til at gå. Man skal kunne være der, man skal kunne drikke en øl med chefen, uden at man bliver taget på.

Vi skal væk fra, at det handler om at sige fra. Jeg vil også gerne bruge min stemme til at tale for dem, der ikke sagde nej. Enten fordi de frøs og ikke anede, hvad de skulle stille op i situationen. Eller fordi de tænkte, det nok var nødvendigt at finde sig i det. Ansvar skal væk fra den, det går ud over. Ansvar er alene hos den, der gør det.

Ansvar skal i det hele taget væk fra kvinden. Det er ikke hende, der er »sagen«. Hun har ikke ansvaret for, hvad der skal eller hvordan der skal sanktioneres.

Derfor er det vigtigt med tydelige retningslinjer. I Radikale Venstre har

vi nu fået en samværs politik, som fortæller, hvordan vi gerne vil være sammen med hinanden, og hvordan der sanktioneres, hvis nogen overskrider det. Det er både vigtigt, at kvinden ved, hvad der sker, når hun har fortalt om sexismen, og at manden har retssikkerhed, ved at det er tydeligt, hvad man får en påtale for, og hvad man fyres for.

Vi har alle sammen et ansvar for at det lykkes. Prøv at tænke på den ændring, vi sammen har gjort med spritkørsel: De fleste af os vil i dag skride ind og forhindre nogen i at sætte sig bag rattet, efter at de har drukket. Det kan vi også gøre her: Vi kan aftale med hinanden, at vi ikke længere ser væk, bare fordi vi selv har bidt det i os. Det er nu, vi skal sætte næste generation fri.

Birgitte Possing og Folkevirke

Af Ulla Lunde Hansen,
medlem af Folkevirkes
forretningsudvalg

Folkevirke har stor tak at sige til professor emerita i historie og antropologi, dr.phil. Birgitte Possing for hendes udbredelse af viden om ligestilling og mangel på samme.

Første gang jeg selv mødte Birgitte Possing var ved Folkevirkes 50-års jubilæum i 1994, hvor hun talte om den fortsatte relevans af de tanker, som Bodil Koch og ligesindede havde ved stiftelsen af Folkevirke.

I 2007 udgav Birgitte Possing biografien »Uden omsvøb« – et portræt af Bodil Koch. Denne bog blev prisbelønnet ligesom flere af Birgitte Possings bøger. Senest i december 2020 har Birgitte Possing modtaget såvel Holbergmedaljen fra Statens Kunstfond som Danmarks Radios Rosenkjærpris for bogen »Argumenter imod kvinder«, som udkom i 2018.

Senest har jeg mødt Birgitte Possing ved Kvindernes Bygnings 125 års jubilæum, hvor hun holdt festtalen med udgangspunkt i bogen og med linjer trukket frem til den seneste #MeToo-debat.

Bogen dækker 170 års demokrati-/ligestillingshistorie med grelle eksempler på den modstand mod ligestilling, kvinder har oplevet fra såvel mænd som fra egne rækker.

#MeToo og Sofie Linde-sagen har fyldt meget i medierne, men som Birgitte Possing påpeger, er det 3.

ligestillingsbølge, og vi har således oplevet tilsvarende gennem årene, men det er gået i glemmebogen på grund af vores historieløshed.

Vi brander os på, at vi har ligestilling i Danmark, men det er ikke reelt.

Med hensyn til generel ligestilling er vi faldet, fra at være blandt de mest ligestillede lande i verden, til en plads som nr. 102. De øvrige nordiske lande beklæder de øverste 4 pladser.

Udpluk af citater fra Birgitte Possings bog til eftertanke:

"KVINDERNES HISTORIE ER DEMOKRATIETS HISTORIE"

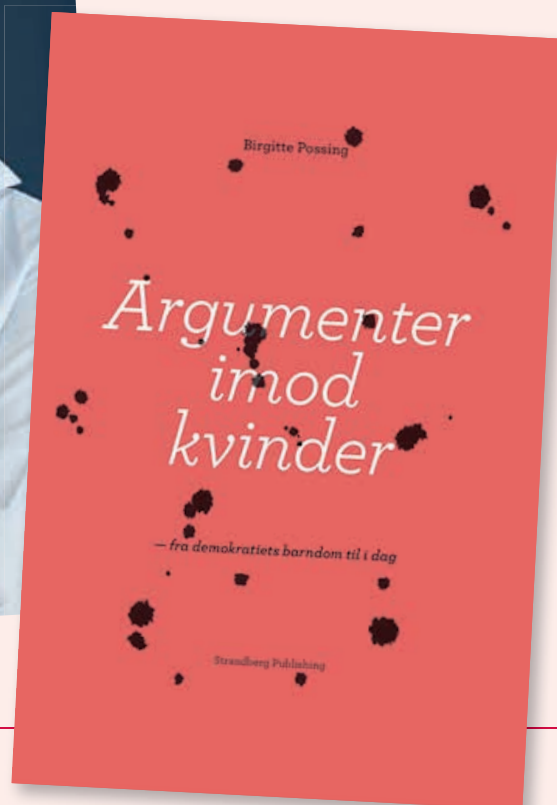
*"MÆND ER INDIVIDER MED MANGE EGENSKABER,
KVINDER BETRAGTES SOM EN SÆRLIG RACE"*

*"ULIGHED ER STRUKTUREL OG FORSVINDER IKKE VED,
AT VI IKKE TALER OM DEN"*

"VI HAR FORMELT SET LIGE MULIGHEDER OG RETTIGHEDER"

"VI MÅ GENSKABE VORES POSITION HVER DAG"

*"LIGESTILLING HANDLER BÅDE OM IKKE
AT BLIVE BEHANDLET SOM SEXOBJEKT OG OM LIGELØN"*

Birgitte Possing: Vi brander os på, at vi har ligestilling i Danmark, men det er ikke reelt.

Er der brug for en **ombudsperson** i en handicaporganisation?

Af Karen Marie Pedersen,
medlem af Dansk Blindesamfunds
Hovedbestyrelse

#MeToo-debatten har jo først og fremmest drejet sig om særlige arbejdspladser og brancher, hvor der findes ulige magtforhold. Men i alle grupper og fællesskaber er der risiko for, at noget går galt i kontakten og kommunikationen. Frivillige og menige medlemmer i foreninger har ikke tillidsrepræsentanter, som de kan kontakte, hvis de kommer ud for noget ubehageligt eller grænseoverskridende. De må bruge deres netværk, hvis de tør, og hvis de har et sådant.

Derfor besluttede Dansk Blindesamfunds hovedbestyrelse for ca. 2½ år siden, at foreningen skulle have en frivillig ombudsperson, som medlemmerne kan henvende sig til, hvis de i foreningen kommer ud for uønsket seksuel kontakt, mobning eller chikane. Beslutningen var ikke affødt af aktuelle problemer. Den var forebyggende for at undgå de negative og indgribende konsekvenser, både for berørte medlemmer og for fore-

ningen, som sådanne ubehagelige hændelser ofte får.

Berørte medlemmer vil jo ofte blive ude af stand til at modtage de tilbud om hjælp og støtte, samt deltagelse i aktiviteter, som foreningen har.

Og de vil miste det fællesskab med ligestillede, der er så vigtigt for mennesker med handicap. De kan ikke bare gå andre steder hen for at møde mennesker med det samme handi-

cap. For foreningen medfører negativ omtale af krænkende hændelser risiko for at miste tillid i befolkningen. I de 2½ år, hvor jeg har været Dansk Blindesamfunds frivillige ombudsperson, har jeg ikke haft mange hændelser, og de få, jeg har haft, har været af meget forskellig karakter. Men det er min erfaring, at funktionen har haft betydning som et frirum, hvor ubehagelige oplevelser blev taget alvorligt og kunne bearbejdes.

Jeg ved, at det har haft positiv betydning for de medlemmer, der har henvendt sig, at jeg har tavshedspligt, og at jeg lytter og tager deres oplevelse af situationen alvorligt. I enkelte tilfælde har jeg efter aftale med det berørte medlem kontaktet relevante personer i foreningen for at medvirke til at finde en løsning. I andre tilfælde har medlemmet selv fået mod til at gå videre til rette vedkommende. Under alle omstændigheder kan en ombudsperson-funktion være med til at modvirke, at chikane, mobning og uønsket seksuel kontakt udvikler sig – også i en handicaporganisation.

ORD FORKLARINGER

Sexisme

Fordom eller diskrimination på basis af køn

#MeToo

Benyttes til at oplyse om eller anklage personer for seksuel chikane eller seksuelle overgreb

Radikalfeminisme

Omhandler troen på, at kønslig undertrykkelse ses i samfundet

Hardcore

Som tilhører den hårde kerne

Valid

Retsgyldig

Hard evidence

Hårde beviser

Obstruere

Lægge hindringer eller vanskeligheder i vejen for nogen eller noget

Tabuisering

Belægge med tabu

Ombudsperson

Bliver brugt som et neutralt alternativ

Statsideologi

Er en ideologi som er stadfæstet i en stats forfatning eller på anden måde hænger sammen med statsmagten

Intensiv

Foregår eller udføres med stor energi, koncentration og målrettethed

Evolutionær

Udviklende, forandrende

Monotoni

Ensformighed

Plæderer

Fremfører argumenter

Antifeminisme

Kvindehad

Gender-ideologi

Kønsideologi

Intersektionalistisk teori

Er et marxistisk begreb. Det er studiet af, hvordan kønsdiskriminering og blandt andet etnisk diskriminering kan virke sammen og sommetider forstærke hinanden

Boganmeldelse:

Interessant analyse af dansk ligestillingspolitik

»Konflikt og konsensus
– Det danske ligestillingspolitiske regime«.
Redaktion Anette Borchorst og
Drude Dahlerup.
Forlaget Frydenlund.
398 sider.
Pris: 349 kr.

Af Annemarie Balle, formand

Det er to meget velkendte kvindeforskere – Anette Borchorst og Drude Dahlerup – som har redigeret bogen »Konflikt og konsensus – Det danske ligestillingspolitiske regime«. Det er en bog i serien »Køn, samfund og politik«.

En spændende bog, som giver nogle interessante og væsentlige indspark til også den aktuelle #MeToo-debat, som er dette blads tema.

Bogen giver meget faktuel viden og perspektiverer det ind i en række problemstillinger. Der bliver også peget på områder, som ikke er så tydelige i dagens debatter. I bogen nævnes også, hvordan Folkevirke som bevægelse og Folkevirkes initiativtager, Bodil Koch, har været drivende kræfter i arbejdet med ligestilling i Danmark.

Siden slutningen af 1990'erne har der været en vis afmatning i dansk ligestillingspolitik. Det er nok ved at ændre sig med debatten om seksuel chikane og hele #MeToo-bevægelsen. Ligestilling er indskrevet i Danmarkskanonen som én af de ti vigtigste danske værdier, men mange vælgere og politikere mener, at ligestilling allerede er opnået eller »er gået for langt«. Det kan være én af årsagerne til, at Danmark dumper i internationale ligestillingssammenligninger.

Flere af bogens forfattere peger på, at kønskvotering uden tvivl er det mest kontroversielle ligestillingsredskab i Danmark både ved valg, i de politiske partier og ved sammensætning af virksomhedsbestyrelser. Det fremhæves også i både tekster og de mange grafer, at kvinders og mænds politiske holdninger er mere forskellige end nogensinde før.

Forskellen er vokset i synet på velfærdsstaten, og der er opstået nye, store forskelle i holdninger til lighed og til miljø- og klimaspørgsmål, ligesom der er stor forskel i holdningen til ligestilling. Her halter Danmark efter Norge og Sverige, og danske mænd er blevet mere afvisende over for,

at der skulle være ligestillingsproblemer.

Det er bestemt en bog, man kan blive meget klogere af – og som kan tilføre de aktuelle debatter mere substans og faktuel viden.

Bidragyderne er foruden de to redaktører bl.a. Jørgen Goul Andersen, Lise Rolandsen og Marie Thiemer.

Spændende debat om stemmesedler

Af Annemarie Balle,
formand

Gennem det seneste års tid har Folkevirke arbejdet med projektet »Stemmesedler – mere end et stykke papir«.

Der er blevet samlet informationer om både danske og udenlandske stemmesedler, ligesom Folkevirke har dykket ned i de forskellige afstemningsregler, der findes verden over. Desuden har både Rigsarkivet og Folketingets Bibliotek været besøgt for at tage billeder af danske stemmesedler gennem årene.

Sidste år blev der udgivet et temanummer af kulturtidsskriftet »Folkevirke« om netop stemmesedler.

Hele projektet har kun været muligt at gennemføre, fordi Folkevirke har fået støtte af Kulturstyrelsen.

Midt på efteråret 2020 kunne researchen afsluttes, så Folkevirke kunne få trykt ca. 45 plancher i A2-format – både informative plancher og plancher med stemmesedler fra ind- og udland. Desuden er der blevet udarbejdet forskellige stemmesedler, så deltagerne ved møder landet over bl.a. kan vælge den mest demokratiske stemmeseddel. Da Folkevirke udbød udstillingen til bl.a. biblioteker, højskoler og med-

borgerhuse, var der rigtig mange, som meldte sig som interesserede. Det første arrangement blev gennemført på Askov Højskole i november, hvor Folkevirkes formand Annemarie Balle og næstformand Jeanne Bau-Madsen deltog.

Alle plakater blev hængt op, så eleverne hele tiden kunne se dem og kommentere på deres design og demokratiske elementer.

Annemarie Balle og Jeanne Bau-Madsen lagde ud med at fortælle, hvorfor stemmesedler er så vigtige og præsenterede afstemningsmetoder og de forskellige principper for stemmesedler i ind- og udland.

Udvalgte plancher blev gennemgået – bl.a. plakaten om den danske valglov, ligesom det blev debatteret, hvad det betyder, at man har hemmelige valg.

Der udviklede sig en livlig og spændende debat med højskoleeleverne. En debat, som tegner godt for Folkevirkes kommende debatmøder på landets biblioteker og højskoler.

Covid 19-restriktionerne har sat sine spor, så her i skrivende stund er det første møde i 2021 på Kalundborg Bibliotek den 1. marts, den 11. marts på Aarhus Hovedbibliotek og efter påske står Struer Bibliotek på programmet.

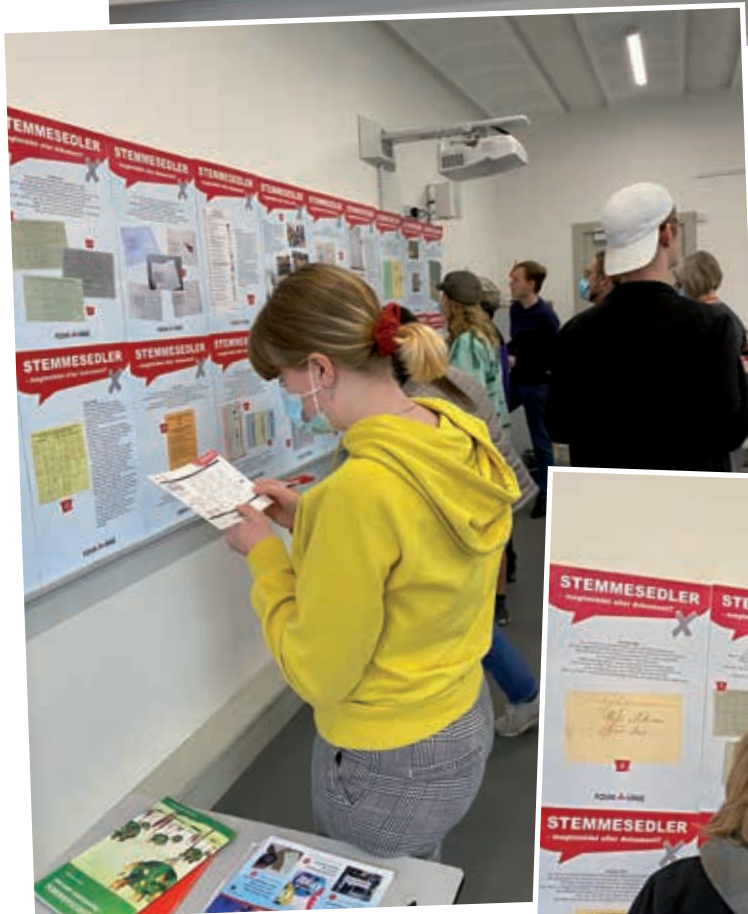
På Folkevirkes hjemmeside kan du følge med i, hvornår debatten om stemmesedler og demokrati kommer i dit nærområde.

Hvis du gerne vil have udstillingen og debatten i dit nærområde, så kontakt Folkevirke på mail med dit forslag: folkevirke@folkevirke.dk

– så får vi det passet ind i kalenderen.

Folkevirkes formand Annemarie Balle under debatten på Askov Højskole.

Interessen for Folkevirkes debatarrangement på Askov Højskole var stor, og deltagerne engagerede sig dybt i udstillingens mange plancher.

**Landet over
tilrettelægger Folkevirke
møder, foredragsrækker,
studiekredse, temamøder,
kurser og lejre,
hvor alle kan deltage.**

Ved redaktionens slutning
forelå der oplysninger
om disse arrangementer.

Mere detaljerede oplysninger kan fås
ved henvendelse til
Folkevirkes kontor,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K,
telefon 33 32 83 11
(bedst tirsdage mellem kl. 9 og 16)
eller folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes møder former sig som
åbne debatter om aktuelle emner,
hvor deltagerne som regel
tager udgangspunkt i et oplæg.
**Folkevirkes møder er åbne
for alle interesserede!**

REGION HOVEDSTADEN

BORNHOLM

Kontakt:

Marianne Kofod Pedersen,
Svanekevej 32, 3740 Svaneke
Tlf. 56 49 21 65

KØBENHAVN

»På Folkevirke«

Niels Hemmingsens Gade 10,
1153 København K.

Kontakt:

Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K. eller
Jeanne Bau-Madsen
Tlf. 21 27 62 19
folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes Litteraturkreds i København

Mødestedet er Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K.
Tlf. 33 32 83 11

Debatmøderne foregår på torsdage kl. 12.00-14.30.

Datoer og bøger er aftalt
af studiekredsen.

Der betales kontingent for hele
sæsonen ved kursusstart
(efterår og forår) i alt 600 kr.

Litteraturkredsen har eksisteret i
flere år, og der kommer hele tiden nye
medlemmer. Men der er plads til flere,
som har lyst til at engagere sig i en
levende og vedkommende debat.

Kontakt:

Britta Poulsen
Tlf. 46 36 56 32

KØBENHAVNS VESTEGN

Vestegnens Litteraturkreds

Møderne holdes den sidste tirsdag
i hver måned.

Med mindre andet er nævnt,
så holdes alle møder i
Glostrup Fritidscenter, mødelokale 2,
kl. 14.00-17.00.

Tilmelding og kontakt:

Formand Ellen Kristiansen,
Vegavænget 41, 2620 Albertslund
Tlf. 40 84 62 07
Næstformand Ingelise Olsen
Kasserer Annelise Bohn
Mobil 21 68 02 42
E-mail: familienbohn@hotmail.com
Suppleant/revisor Anne Birthe Kyed.

REGION NORDJYLLAND

FOLKEVIRKE VESTHIMMERLAND

Alle arrangementer foregår på
Farsø Sognegård, Søvej 3 i Farsø
kl. 14.00-16.15,
hvis ikke andet er nævnt.
Entré og kaffe med kage – 90 kr.

6. september

Som led i Kulturugen i uge 36
– Foredrag af chefredaktør Christian
Jensen fra Dagbladet Politiken,
som med udgangspunkt i kendte
skønlitterære værker vil fortælle om
»Nationalismens væsen«. Det er et
meget aktuelt emne, der kan ses fra
mange vinkler, og vi tør godt love,
at det er et spændende foredrag,

for vi havde fornøjelsen at høre det
på »Kultur møde Mors« i 2019.
Foredraget er i tidsrummet
kl. 14-16.15 på Johannes V.
og Thit Jensen Museet,
Søndergade 48, 9640 Farsø.

4. oktober

Formand Annemarie Balle og
næstformand Jeanne Bau-Madsen
fra Folkevirke København medvirker i
et debatmøde under overskriften:
»Stemmesedler – magtmiddel eller
dokument?«

Det stiller skarpt på de forskellige
aspekter ved stemmeafgivning,
og der vil blive mulighed for at
deltage i en afstemning om
»den mest demokratiske stemme-
seddel«.

Foredraget er i tidsrummet kl. 14-16.15
i Farsø Sognegård, Søvej 3,
9640 Farsø.

Kontakt:

Formand:
Tove Kristensen,
Hans Egedes Vej 120, 9600 Aars
Tlf. 20 87 64 12
tovekaren120@gmail.com
Næstformand:
Else Thirup, Aars
Tlf. 23 25 28 17
Sekretær:
Lone Nørgaard,
Svoldrupvej 122, Vognsild, 9600 Aars
Tlf. 98 65 82 57
pelonor122@gmail.com
Bestyrelsesmedlemmer:
Margrethe Dam Hansen, Farsø
Tlf. 41 59 33 34
Ellen Kahr Thomsen, Blære
Tlf. 98 66 62 05
Suppleanter:
Mona Jensen, kasserer,
Aalborgvej 4, Hornum, 9600 Aars
Tlf. 22 40 29 58
Mona22402958@gmail.com
Iris Brink Hansen, Risgårde
Tlf. 98 63 60 42

Vesthimmerlands Litteraturkreds

Vesthimmerlands Litteraturkreds er
midlertidig lukket pga. Covid-19.
Kontakt: Studiekredsleder Iris Brink
Hansen, Risgårde, tlf. 98 63 60 42.

» REGION MIDTJYLLAND

HERNING

Møder holdes i Bethania, Torvet 9, Herning.
De holdes hver anden mandag kl. 14.00-16.00.

Der er adgang en halv time før. I løbet af mødet holdes der en kaffepause på ca. et kvarter, så man kan nyde sin medbragte kaffe. Der er også mulighed for at købe kaffe.

1. marts

»De uartige piger på Sprogø«. Flemming Rishøj belyser gennem dias og tale et stykke spændende Danmarkshistorie, hvor flere hundrede kvinder under åndssvagefor sorgen fra 1923-1961 blev isoleret på Sprogø som værende til fare for samfundet. En tankevækkende historie om mennesker, der set med samfundets øjne, forblev »tabere«.

15. marts

Generalforsamling.

29. marts

Hospicechef på Anker Fjord Hospice, Herdis Hansen fortæller om sit arbejde i Etisk Råd og om Anker Fjords historie og dagligdag.

10. maj

Udflugt – er under planlægning.

Medlemskontingent for hele sæsonen er 200 kr.
Hvert møde koster 40 kr. for medlemmer og 60 kr. for ikke-medlemmer.
Satserne er også gældende for pensionister.

Bestyrelse:

Formand:
Lene Lund,
Emil Resensvej 47, Herning
Mobil 29 92 58 50
Næstformand:
Iben Brock,
Spinkebjerg 31, Gjellerup, Herning
Mobil 22 12 95 53
Kasserer:
Tove Katstrup,
Karen Blixens Vej 1P, Ikast
Mobil 40 70 90 51

Bestyrelsesmedlemmer:

Tytte Vestergaard Olesen,
Laubsvej 15, Herning
Mobil 25 80 50 67
Birde Lindholm,
Sabroesvej 3D, 4. sal, dør 5,
Herning
Mobil 23 67 76 75
Suppleanter:
Hanne Østergaard,
Østre Kirkevej 38, 2. sal, Herning
Mobil 20 41 11 40
Doris de Voss,
Ørnevej 32, Herning
Mobil 21 66 06 32

HOLSTEBRO

Kontakt:
Karen Margrethe Madsen
Tlf. 97 41 40 92

» REGION SYDDANMARK

ODENSE

Litteratur- og samtalekreds
Kontakt:
Ida Hansen
Tlf. 66 11 23 71

» REGION SJÆLLAND

ROSKILDE

Kontakt:
Britta Poulsen
Tlf. 23 46 45 95
britta.poulsen@privat.dk
Kirsten Rudfeld
Tlf. 29 61 28 81
rudfeld@webspeed.dk

ØLSTED

Litteraturstudiekreds
Vi mødes hver 6. uge og planlægger fra gang til gang.

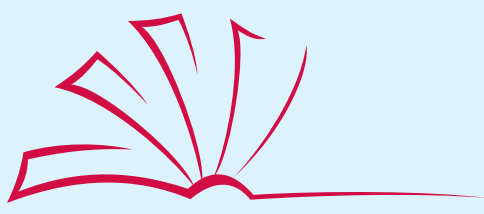
Kontakt:

Lis Timmermann,
Hermelinvej 9, 3310 Ølsted

» UDLAND

GRØNLAND

Folkevirke i Nuuk
Kontakt:
Rebekka Olsvig,
Jens Kreutzmann Aqq 30,
postboks 575,
3900 Nuuk, Grønland

Folkevirkes landsmøde april 2021:

FOLKEVIRKEDEBATTER OG GIVENDE SAMVÆR

Folkevirke gennemfører sit **landsmøde 2021** i dagene den **15. og 16. april** i København.

Gennem de seneste år har vi drøftet, om landsmødet skal løbe over én eller to dage. Der har været flertal for to dage, så der bliver tid til fælles oplevelser, socialt samvær og givende debatter om Folkevirke – både om året, der er gået og om Folkevirkes fremtid.

Vi håber, at mange vil deltage i det kommende landsmøde!

Selv om Covid 19-pandemien i skrivende stund viser sig fra sin værste side, så er det vores håb, at vi i år kan gennemføre et fysisk landsmøde og ikke må ty til en elektronisk afstemning, sådan som det blev nødvendigt i 2020. Selv om landsmødet blev gennemført, så manglede vi debatterne og at kunne

sidde i samme lokale og udveksle holdninger og synspunkter.

Det foreløbige program:

Torsdag den 15. april

Kl. 13.00

Det landsdækkende »Projekt ensomhed« holder sit afsluttende møde på Folkevirke. Der lægges ud med to debatoplæg. Det første af direktør for Danske Seniorer Katrine Lester. Den anden oplægsholder mangler vi endeligt tilsagn fra, men forventer, at det bliver en repræsentant for Dansk Røde Kors.

Kl. 14.15

Kaffe og kage og derefter debat.

Kl. 16.30

Afslutning.

Kl. 17.30

Middag på restaurant Dong Yuan, Holbergsgade 17, 1057 København K.

Kl. 19.00

Rundvisning og forestilling på Hofteateret. Denne aftale er ikke endeligt konfirmeret, så der kan blive tale om, at middagen og besøget på Hofteateret byttes om.

Fredag den 16. april

Kl. 9.30

Rundstykker og kaffe på Folkevirke samt en evaluering af gårsdagens arrangementer.

Kl. 10.15

Landsmødet åbnes og gennemføres efter vedtægterne. Nærmere dagsorden udsendes senere.

Kl. 12.00

Frokost.

Kl. 13.00

Landsmødet genoptages og undervejs serveres kaffe og kage.

Kl. 15.00

Landsmødet afsluttes.